

Onderwerp Motie 27.12 Haarlem Safe Street-gemeente	Soort: Moties Nummer: 2020/37446 Programmanummer 6.3 Openbare orde en veiligheid
Bestuursorgaan en Ontstaansdatum Gemeenteraad Haarlem d.d. 19-12-2019	Indiener/Fractie Actiepartij, PvdA Haarlem, SP Haarlem, Groen Links Haarlem, Christenunie Haarlem,
Omschrijving Verzoekt het College van B&W om § Van Haarlem een Safe Street gemeente te maken. § De raad hierbij actief te informeren over wat ervoor nodig is om een Safe Street gemeente te worden.	Afdeling VH Verantwoordelijke Vendel, M.L. Email mvendel@haarlem.nl Telefoonnummer 023-5114911
Stand van Zaken/afdoening Stand van Zaken/afdoening Inleiding Op 19 december 2019 heeft de raad de motie <i>Maak van Haarlem een Safe Streets Gemeente</i> aangenomen. Deze motie roept het college op om van Haarlem een Safe Streets gemeente te maken en om de raad actief te informeren wat hiervoor nodig is. De campagne 'Safe Streets' komt van UN Women Nationaal Comité Nederland (hierna: UN Women). Wanneer een gemeente aansluit bij de Safe Streets campagne committeert zij zich aan een plan om fysieke en seksuele intimidatie van vrouwen en meisjes in de openbare ruimte aan te pakken. Stappenplan UN Women Er moet een aantal stappen worden ondernomen om Safe Streets gemeente te worden. De eerste stap is de ondertekening van een intentieverklaring waarin staat dat de gemeente er alles aan zal doen om intimidatie tegen te gaan en de veiligheid van vrouwen en meisjes in de openbare ruimte te waarborgen. Vervolgens moet het huidige gemeentelijk beleid en de beschikbare data omtrent fysieke en seksuele intimidatie van vrouwen en meisjes in de openbare ruimte in kaart worden gebracht. Deze moet worden aangevuld met verdiepend onderzoek dat bij voorkeur plaatsvindt in samenwerking met lokale vrouwenorganisaties. Vast onderdeel is een vrouwenschouw waarbij ambtenaren van de gemeente, vrouwenorganisaties, wijkagenten en vrouwelijke inwoners gezamenlijk onveilige plekken in de openbare ruimte bezoeken. Tenslotte wordt een plan van aanpak opgesteld om de veiligheid van vrouwen en meisjes	

in de openbare ruimte te verbeteren. Dit plan bevat bijvoorbeeld aanpassingen in de openbare ruimte, een intensivering van handhaving of nieuwe maatregelen als een bewustwordingscampagne.

Ervaringen Velsen en Almere

Om een beeld te krijgen van de effecten van het Safe Street project is informatie gevraagd bij de gemeenten Velsen en Almere.

Gemeente Velsen heeft met diverse campagnes betracht de incidentie van seksuele intimidatie en de veiligheidsbeleving van vrouwen en meisjes in de gemeente te onderzoeken. Ondanks diverse inspanningen van de gemeente om het onderzoek onder de aandacht te brengen was er sprake van summiere respons onder de Velsenaren. Uiteindelijk vulden slechts 149 vrouwen een enquête in. Bij het onderzoek naar het bestaande beleid in Velsen bleek dat er veel overlap bestaat tussen de doelen van de Safe Streets campagne en de doelen van het algemeen veiligheidsbeleid en groenbeheer. Zodoende heeft gemeente Velsen besloten om Safe Streets niet als apart project voort te zetten maar op te nemen in het algemene beleid ten aanzien van de versterking van diversiteit en inclusie in gemeente Velsen.

Gemeente Almere tekende eind 2018 de Safe Streets-verklaring als onderdeel van de al aangekondigde brede aanpak van straatintimidatie in Almere. Er werd onderzoek verricht onder 6000 inwoners en bezoekers van de gemeente. Op basis van de resultaten van dit onderzoek besloot gemeente Almere de aanpak niet alleen op intimidatie van vrouwen en meisjes te richten, maar ook op intimidatie van homo's, van transgenders en van mensen met een beperking. Gemeente Almere heeft capaciteit en middelen¹ ingezet op onderzoek en bewustwording. Zo is er een uitgebreide campagne om inwoners op te roepen om straatintimidatie te melden op een speciaal ontworpen website (www.ssstop.nl) of in de Veilige Buurt-app. Er komen anno 2020 ongeveer 13 meldingen per maand binnen, waarbij ook meldingen zitten die niet gaan over straatintimidatie. Op basis van deze inspanningen is tot nu toe één fysieke hotspot aangewezen. Gemeente Almere geeft mee dat het onderwerp in hun gemeente veel capaciteit en middelen heeft gevergd en dat resultaat nog moeilijk meetbaar is. Er wordt dit jaar voornamelijk ingezet op het vergroten van de bewustwording onder Almeerse jongeren

Strafbaarstelling seksuele intimidatie

Er is landelijke wetgeving in ontwikkeling om seksuele intimidatie op straat strafbaar te stellen. In het landelijke wetsvoorstel gaat het om het strafbaar stellen van fysieke seksuele intimidatie en (non-) verbale seksuele intimidatie als misdrijf tegen de openbare orde in het Wetboek van Strafrecht. Het gaat hierbij om gedrag dat tot doel heeft om te intimideren, niet om gedrag dat tot doel heeft (respectvol) te flirten. Wanneer het wetsvoorstel in werking treedt wordt het voor slachtoffers mogelijk om aangifte te doen van seksueel grensoverschrijdend gedrag waarmee zij in de openbare ruimte worden geconfronteerd.

Stand van zaken Haarlem

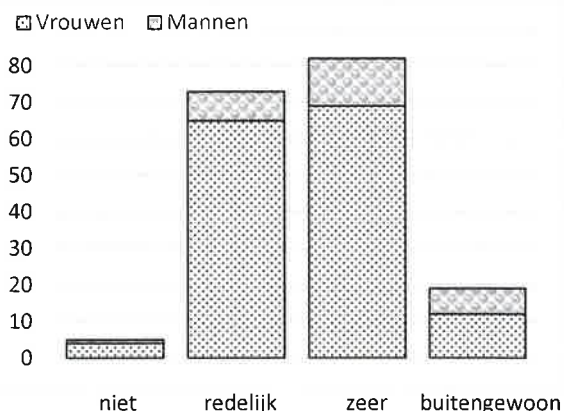
Lokaal onderzoek aard en omvang

¹ In Almere is voor 2018 en 2019 in totaal EUR100.000,- vrijgemaakt voor de aanpak van straatintimidatie.

Uit de resultaten van een enquête die leden van Zonta en Soroptimist zowel fysiek als digitaal onder bezoekers en inwoners van Haarlem hebben gehouden blijkt dat de meeste mensen zich redelijk tot zeer veilig voelen in Haarlem. Een klein deel van de Haarlemmers voelt zich niet veilig in Haarlem. Op basis van de ontvangen enquêteformulieren zijn de resultaten van het onderzoek als volgt:

- Er hebben 180 mensen gereageerd (150 vrouwen, 29 mannen en van een respondent is het geslacht niet genoteerd);
- 2,8% van de respondenten voelt zich niet veilig in Haarlem (4 vrouwen en 1 man);
- 41,2% van de respondenten voelt zich redelijk veilig in Haarlem (65 vrouwen en 8 mannen, van 1 respondent is het geslacht niet genoteerd);
- 45,5% van de respondenten voelt zich zeer veilig in Haarlem (69 vrouwen en 13 mannen);
- 10,5% van de respondenten voelt zich buitengewoon veilig in Haarlem (12 vrouwen en 7 mannen).

De tijdens de fysieke enquête opgegeven locaties waar mensen zich onveilig voelen zijn verspreid over heel Haarlem. Er is niet sprake van één of meerdere hotspots.

Politie en handhaving

Onderzoek naar cijfers van handhaving en politie laat zien dat straatintimidatie geen onderwerp is waarover aan hen gemeld wordt in Haarlem. Er zijn bij politie en handhaving geen meldingen bekend van seksuele intimidatie in de openbare ruimte.

Overlap veiligheidsbeleid

Gemeente Haarlem heeft op dit moment geen specifiek beleid dat erop gericht is fysieke en seksuele intimidatie van vrouwen en meisjes in de openbare ruimte tegen te gaan. Wel kan van het bestaande veiligheidsbeleid verwacht worden dat dit bijdraagt aan het voorkomen en tegengaan van intimidatie in Haarlem. Zo is er per stadsdeel een overleg waar signalen op het gebied van (on)veiligheid en fysiek domein besproken en opgepakt worden. De handhavers werken op basis van een informatie-gestuurde aanpak waarbij de inzet op hotspots op basis van meldingen en signalen geïntensiveerd kan worden. Ook vinden er schouwen plaats in de wijken waarbij de gemeente samen met politie, bewoners en ondernemers onveilige plekken en situaties in die wijk bespreekt. Waar mogelijk worden verbeteringen aangebracht. Ook veilig uitgaan staat onder de aandacht in Haarlem. Er wordt onder meer gebruik gemaakt van cameratoezicht en van geïntensiveerde handhaving in de horeca. Tenslotte wordt er vanuit het thema cybercriminaliteit een preventiecampagne ontwikkeld om sexting tegen te gaan.

Conclusie en vervolg

Vanuit UN Women is een stappenplan opgesteld voor gemeenten die betrokken willen zijn bij de Safe Streets campagne. Ervaringen van andere gemeenten laten zien dat deze extra inzet om straatintimidatie te voorkomen tijdsintensief en kostbaar kan zijn, dat de resultaten niet goed meetbaar zijn en dat er sprake kan zijn van een overlap met het bestaande beleid op het veiligheids- en fysiek domein. Daarnaast blijkt er landelijke wetgeving in ontwikkeling om seksuele intimidatie op straat strafbaar te stellen. Hiermee wordt het in heel Nederland -dus ook in Haarlem- mogelijk om op te treden tegen seksuele intimidatie.

Het onderzoek van Zonta en Soroptimist in Haarlem laat zien dat 97,2% van de door hen op straat bevraagde mensen zich redelijk tot buitengewoon veilig voelt in Haarlem. De opgegeven locaties waar mensen zich wel eens onveilig voelen zijn verspreid over Haarlem; er is geen sprake van één of meerder hotspots. Signalen van inwoners over onveiligheid worden in de huidige werkwijze adequaat opgepakt met extra inzet van handhaving of een integrale aanpak met het fysiek domein.

Het college kiest er daarom voor om geen extra specifiek beleid te ontwikkelen om straatintimidatie in Haarlem te voorkomen of tegen te gaan, maar om de huidige werkwijze te continueren en het onderwerp expliciet mee te nemen in de schouwen in de wijk.

Afdelingsmanager	Vos, L.R. 3-7-2020 12:10:56	Vos, L.R.
Portefeuillehouder		Wienen, J.